

2.) Zlata valuta po sistemu latinske novčne lige, to je, da se iz 1 kil. zlata kuje 3100 frankov in sicer cekini od 10 in 20 frankov; za manjše zneske zadoščeval bi gori omenjeni srebri goldinar s svojimi podrazdelki. Ta valuta bi bila veljavna za vse državne in zasobne pogodbe, sklenene po dnevu zakonite veljavnosti valutne preustrojite.

S tem bi se zadostno zaprečile vse zmotnjave in zaprake v prometu.

Kako pa pridobiti potrebno zlato? — Najprej morala bi država plačati svoj dolg od 80 milijonov avstro-ogerski banki, ali ji pa prepustiti toliko državne rente. Potem bi se morala banka zavezati, da potegne vse bankovce iz prometa, da potrebno zlato preskrbi in da zopet začenja plačevati v gotovini; izdati bi morala nove bankovce, ki bi bili zadostno pokriti v zlatu. Avstro-Ogerska banka ima po patentu od leta 1816, kateri se je potem večkrat obnovil, pravico pečati se z vsemi bančnimi opravki kakor z menično, lombardno, eskomptno kupčijo, s kupčijo z efekti, depoziti itd.; dobila je privilegij, da samo ona sme izdajati bankovce, dalje ima davčni, pravni in zastavni privilegij; država dobi polovico čistega dobička, kateri iznaša po izplačilu 7%ne dividende in po dopolnitvi rezervnega zklada okolo 160.000 gld. na leto in vsled poznejše pogodbe 5% obresti od onih izdanih bankovcev, s katerimi se prekorači maksimalna svota od 200 milijonov gold. Država naj se raje odreče temu neznatnemu dobičku ter naj banki dopušča delovati, kakor se ji zdi potem bode gotovo lahko preskrbela vsak znesek za kovinsko pokritje bankovcev.

Ni moja stvar kritikovati še nadalje tega štata, nego naj le še to omenim, da v tem slučaju ni se bat, da bi se zlato iztakalo v inozemstvo in ne več vračalo od tod. Saj je srebrn in zlat denar ravno tako blago kakor kako drugo, ki ima trgovinsko ceno. Odtaka se zmeraj tja, kjer ima največjo kupno moč in zmeraj beži od tod, kjer se mu je ta moč zmanjšala. Ako se na pr. kako blago dobi v Avstriji za 10 gld., katero se lahko v Rusiji po odbitku voznine za 5 ali 10%, ceneje kupi, odtaka se zlato v Rusijo; podraži se tisto blago v Rusiji in je potem v Avstriji za 5 ali 10%, ceneje, vrača se zlato zopet v Avstrijo; išče si torej dežele, kjer je kakšno blago po ceni, beži pa iz onih, kjer je isto dražje.

Brigajmo se torej le zato, da bode naše izvozno blago po ceni in da to tudi ostane, potem bode nas zlato ne le iskal, nego tudi pri nas ostalo.

Kar se tiče banke in njenega zlata, ne smemo nikakor pozabiti, da je to lastnina delničarjev, ne pa države. Delničarji depozitujajo na pr. 200 milijonov gold. zlata in banka izdaja v tem znesku bankovcev; posodi tiste n. pr. na menice; bankovci gredo iz roke v roko, tudi v inozemstvo; marsikateri se tudi prezentujejo in se morajo v zlatu izplačati, to pa nič ne de, kajti menični dolžnik mora plačati svoj dolg v bankovcih, pokritih v zlatu, ako pa teh nima, pa s samim zlatom. Kako se more pri tem zlato odtakati? Kjer se to vender le dočaja, je to le posledica slabega finančnega ali za-

▼ svoje vasi, da nam gospod knez odpušča, da nam oleča tlako, da bomo imeli čase, kakeršnih ni bilo nikdar na Podlesji! In vse to dobimo napisano, s pečati potrjeno. In veste-li, kdo nam je do tega pomagal? Refunda! Bil je pri gospodu knezu — — —

„Ogoljujal vas je, prodal za ubornejše novce kakor Judež Jezusa Krista! Kamenati bi ga moral, ko ste ga prvič videli. In tako dolgo vas je šuntal, da vas je speljal — vse zavoljo gospode, tega so tudi hoteli, da bi vas ubilo. Le čakajte svobode, pričakali je bodete! Kadar pridejo po vas z lanci in okovi! Kakor je speljal gospodičino Lucilijo, tako zdaj speljuje tudi vas. Speljal jo je kakor vas — in potem je zbežal, pristopil je k Francozom, izdal cesarico — — Njegovo ime visi morda do današnjega dne na vislicah. Takoj pred širidesetimi leti bi moral biti obešen, njegov grb razbil je krvnik, zanikali so ga lastni bratje, otec ga je razdelil. Jaz jedini strgal sem mu lícino z obraza, jaz jedini, verni sluga gospodičine Lucilije, ki se je, ko je umirala, spominjala vas Podlescev!“

„Čemu pa nam, oče Jarolím, tega že davno niste povedali?“

„S slepoto so bile vaše oči pokrite — in ne veste, da je Gospod zapovedal govoriti vernikom stoprav v dnevih bede in sužnosti?“

nemarjenega narodnega gospodarstva, čemur se pa lahko ognemo, ako se ravnamo po gospodarskih načelih držav s kovinsko valuto.

Ako bi se banka ne hotela k temu zavezati, moral bi se ji privilegij odpovedati in gotovo bi se našla nova družba, ki bi pod temi pogoji prav rada in prav lahko preskrbela potrebno zlato.

Kot krona vsemu moralib i se trdno držati mirovne politike in onemogočiti vročekrvnikom onostran Litave vedno žvenketanje z mečem. Potem pa tudi nobenih novih neproduktivnih državnih dolgov več!

O pouku in vzgoji gluhenemcev.

(Spisal J. H., učitelj na c. kr. gluhenemci v Beči)

(Konec.)

Po izkazu c. kr. stat. centralne komisije na Dunaji od leta 1886. ima Kranjska dežela 107 gluhenemcev, 24 slepcov in 25 bebastih otrok, kateri so v starosti med 5. in 15. letom. Ako se odračunijo oni, kateri še niso godni za šolo, ostane okoli 100 gluhenemih, 20 slepih in 20 bebastih, za šolo godnih otrok. Ustanov za gluhenemce pa ima Kranjska 400.000 gld., za slepce pa okoli 88.000 gld. Vidi se, da so razmere na Kranjskem jako ugodne, a vendar se še do sedaj v tej zadevi ni nič storilo. Računimo torej in glejmo, je li je mogoče z obrestmi omenjenih zakladov vse gluhenemce in slepce preskrbeti. Jaz si mislim, da se ustanovi eksternat, t. j. sama šola za gluhenemce in internat za slepce. Glavnica znaša vsega skupaj okoli 488.000 gld. — Uvažujmo, da pride poslopje, katero bi se zgradilo v to svrho, na 100.000 gld. — Imelo bi biti tako, da bi bile šolske sobe za gluhenemce popolnoma ločene od stanovanja slepcev. — Upati je, da prepusti Ljubljansko mesto primeren prostor za poslopje zastonj in potem bi se lahko z omenjeno svoto prav lepo in prostorno poslopje sezidal. Ostalih 388.000 gld. prinaša na leto 19.400 gld. obrestij. Recimo, da se plača za vsacega gluhenemca v posamičnih družinah za hrano in stanovanje 12 gld. na mesec, to znaša za vseh sto na leto 12.000 gld., ostane torej še vedno 7400 gld. za slepce; ker jih je samo 20, pride torej na jednega 370 gld. na leto; s tem denarjem se lahko v internatu preskrbe z vsem in še bi ostala svota, ki bi se porabilna za obleko gluhenemcev. Dokazal sem torej, da bi bili slepci in gluhenemci lahko v kratkem času preskrbljeni samo iz obrestij ustanov in sicer vsi prav dobro, ako se napravi za gluhenemce eksternat. Pomisliti pa še moramo, da se gotovo nahajajo stariši, kateri bi, če ne vsega, pa vsaj polovico ali četrtnino za svoje otroke plačali. Našlo se bode pa tudi v Ljubljani in sploh na Kranjskem dosti blagosrčnih ljudij in človekoljubov, ki bodo radi darovali kak donesek v podporo tacega zavoda. Ustanovilo bi se lahko v Ljubljani podporno društvo za gluhenemce in slepce, katero bi imelo tudi na deželi svoje podružnice. Vzemimo srednjo primera in recimo, da se nabaja na celiem Kranjskem 1000 društvenikov, kateri bi donašali radi na leto 1 gld. podpore. Vem, da bi tudi pevska in druga društva dajala včasih kako veselico v prid ubogim zapuščencem. Na ta način

„Ali ste, oče Jarolím že pozabili, za čegavega sinu ste v Svetogothardski dolinici Refundo proglašili? — Idite, sveti mož, nas varuje Bog slepote, a oči vaše zastira z meglami“, odgovoril je puščavniku metljari Razhoda.

„Pojdem — pojdem! A kadar vam sklonijo glave k nogam, spomnili se me bodete! Ko se na Podlesji začuje jok in škripanje z zobmi, bo to pravna kazen — tudi za danes!“

V ta prepir zazvenel je zvonec — in zadonel je s tako žalostnim glasom, da ga niso, kar so ga iz Prage pripeljali, čuli tako nikoli. V vasi je vse najedenkrat utihalo in se odkrilo! Tudi otec Jarolím sklenil je veli roki in povesil belo glavo. Zapadni vetrec nesel je glas zvončev daleč v stran pod okno priproste koče, kjer je klečala priletna storka moleč k Materi Božji za jedinega sina . . .

Duhovnik na postelji dihal je hitreje in hitreje. Bela, mrzla roka njegova počivala je še vedno na čistem, devojkinem čelu.

„Umira! — Moliva, Světluska!“

V Jificah pa se je v tem hipu čulo iz vseh ust šepetanje: „Pri Květovih umira Okrouhelski gospod kaplan! . . .

(Dalje prih.)

narasla bi podpornemu društvu vsako leto lepa vsočica, s katero bi se preskrbovali gojenci z obleko in drugimi potrebnimi rečmi. Ako sodelujejo vsi (dežela, društva, dobrotniki itd.), treba ne bi bilo čakati še nekaj let, da se glavnica ustanov pomnoži in tudi bi ne bilo treba, da se nekateri gluhenemci otroci dajo v Šmihelski zavod v vzgojo. Telesne hrane gluhenemim otrokom ne manjka, (zato skrbe njihovi stariši), pač pa duševne; ta se jim mora dati, pa ne v Šmihelskem, ampak v posebnem zavodu. Učiteljske moči tamoznjega zavoda niso sposobne za poučevanje in vzgojo gluhenemcev; ročnih del pa, katerih bi se tam k večjemu učili, se lahko v ljudski šoli in v hiši starišev nauče.

Treba je samo, da se brezsebični in blagosrčni možje te stvari poprimejo in že v prihodnjem šolskem letu bi se lahko prvi razred za gluhenemce v Ljubljani otvoril. Ako se najdejo kje primerni prostori za tri razrede, čaka se lahko še tri leta, predno se poslopje sezida, ker bi tako in tako ne bilo mogoče vseh revežev hkratu vsprejeti. Glavnica ustanov bi mej tem časom še bolje narasla in v osmih letih bili bi preskrbljeni vsi gluhenemci in slepaci. Kranjska bila bi tedaj jedina dežela v Avstriji, ki bi vse svoje gluhenemce in slepce preskrbilevala in dajala bi lep vzgled drugim deželam.

Vsem človekoljubom Ljubljanskim kličem: Zdržite se v to eminentno humanitarno svrhu in delujte v krogu svojih znancev za to stvar! Delali ne boste zastonji, ker hvaležna vam bodo srca teh revežev, hvaležni njih stariši in poplačal vam bo Bog stotero.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. decembra.

Mej rusinskimi državnozborskimi poslanci zavladala je velika nevolja, ker se Poljaki premalo ozirajo na njihove želje. Poslanci Ozarkievič, Mandičevski, Ohrimovič in Siengatevič so sklenili, da ne bodo več hodili z desnico. Ozarkievič se je pritožil pri predsedništvu državnega zbora, da ga je gališko kazensko sodišče povabilo ne glede na to, da je že sklican državni zbor. Smolka mu je obetal, da bode stvar naznani ministerjemu predsedniku, ki bode že skrbel, da bodo zadostenje.

V Praškem mestnem stareinstvu bila je tako burna debata zaradi peticije na deželnini odbor, da se na češkem muzeji napravi Husu plošča. Poročal je Mladotěch Podlipny. Proti peticiji govorila sta kanonika Borovy in Karlach. Za peticijo glasovali so vsi mestni odborniki razen petih. Mej nasprotniki peticije so širje duhovniki. — Kardinal Schönborn je izdal proti gibaju za proslavljenje Husa pastirski list. V njem pravi, če se vera podkopuje, škof molčati ne sme. Hus je učil, da cerkev ni treba ubogati. Njegov nauk je bil nevaren cerkvi in državi. Husitske vojske so dejelo bile spravile v veliko nesrečo. Nadškof pravi v pastirskem listu, da ga boli srce, ko sliši in čita, da hočejo proslavljati tega moža. Noben sin in nobena hčer katoliške cerkev ne sme se udeležiti shodov in nabiранj, ki veljajo spominu tega moža. „Narodni Listy“ ostro pišejo proti temu pastirskemu listu, če da je pisan z onega stališča, katero ne pozna druge domovine nego Rim.

Opozicija je prisilila ogerskega ministarskega predsednika, da je obljudil, da bode vlada v kratkem predložila zbornici predloga zakona, da se domovinski zakon tako premeni, da Kossuth ne bodo zgubili ogerskega državljanstva. Sprva se je branil ministarski predsednik, predložiti kak zakon, a sedaj je pa spoznal, da bi zgubil vso popularnost, ako se še dalje ustavlja.

Vnanje države.

Po Carigradu se mnogo o tem govori, da je sodišče oprostilo Muso beja. To je bilo tudi pričakovati, ker ima Musa zveze v visocih turških vladnih krogih. Proti njemu bi niti preiskave ne bili začeli, da bi Anglija ne bila silila turške vlade. Pravda se je vršila tako pristranski. Državni pravnik ga ni tožil, temveč ga je le zagovarjal in pobijal izjave prič, ki so govorile proti zatožencu. Če tako postopajo turška sodišča, potem pač ni čuda, da je v Armeniji vedno večja nevolja mej prebivalstvom. Novejša poročila že javljajo ob ustajih v Armeniji. V dveh krajih so že bili boji mej ustasi in turškimi vojaki. Vojaki so se moralni umakniti pred ustasi in so zgubili tri topove. Ustaja se utegne v kratkem razširiti po vsej deželi in turškim državnikom napravljali še velike skrbi.

Zanaprej bode generalni guverner krečanski mogel biti kristijan ali muhamedovec. Če bode generalni guverneri kristijan bode podguverneri muhamedovec in narobe. Poslanci narodnega sebranja bodo morali imeti vsaj 35 let in biti turški državljanji. Sodci se bodo volili kakor dosedaj, pa jih bode Porta moralna potrditi. Predsednike sodišč, državne pravdne in davkarje imenoval bode sultan

za vse življenje. Krečani z novimi uredbami neso nič kaj zadovoljni, ker so se jim jako prikrajšale prejšnje pravice. Pa tudi angleška vlada misli, da ukrepi turške vlade ne bodo zadovoljili Krečanov in je njen zastopnik Porto na to opozoril.

Rusija je pretrgala občevanja z **brazilijskim** poslanikom v Peterburgu, ker ne priznava republikanske vlade. Poslanik pa še ni dobil nobenih instrukcij od nove vlade, kako naj dalje postopa.

Zdravje kralja **holandskega** se je tako znatno zboljšalo, da se sedaj lahko bavi z vsemi državnimi in zasobnimi zadevami. Upati je, da bode še nekaj časa živel.

Nemške čete v **Afriki** so dne 8. t. m. pod poveljništvo Schmidt napale Buširija in mu po bili 28 mož. Buširi sam se je rešil z begom. Nemci so trije ranjeni.

Domače stvari.

(V Zagrebu) volil je včeraj prvi razred v prvem okraji zastopnike v mestni zbor. Zmagali so zopet meščanski, to je opozicijski kandidat: dr. A. Bresztyensky, Janko Grahov star., Mirko Karas, grof Miroslav Kulmer, Milan Nosan. Od kazinskih kandidatov sta izvoljena Vatroslav Sieber Girolamo Priester. Mej Nik. Gavello in kazinskem kandidatom Al. Weissom bode ožja volitev, ker sta oba dobila po 28 glasov. Bivši načelnik Badovinac ni hotel glasovati, sicer bi bil Gavella izvoljen.

(Poljedelski minister grof Falkenhayn) zbolel je za hribo.

(Osemdesetletnico) praznuje danes gosp. Ivan Dukić Orban, kanonik v Trstu, odličen kot rodoljub in duhovnik.

(Poštнимi oficijali) so imenovani v Ljubljani gg. Fran Bergant, Ribard Freyer in Josip Tance.

(Društvo Pravnik) ne bode imelo jutri napovedanega shoda, ker so dotični prostori v drug namen oddani. Shod bode kak drug dan v tem mesecu, ki se bode pravočasno naznani.

(Razdelitev obleke.) V nedeljo dne 15. decembra ob 11. uri dopoludne razdelila se bode v dvorani Ljubljanske čitalnice popolna zimska obleka večim ubogim učencem in učenkam tukajšnjih ljudskih šol. Odbor gospej vabi p. n. dobrotnike k tej razdelitvi.

(Redni občni zbor Šišenske čitalnice) bode dne 26. decembra (sv. Štefana dan) ob 3. uri popoludne. — Dne 2. svečana prih. I. priredi Šišenska čitalnica „Vodnikovo slavnostno besedo“.

(Kako drugod upeljujejo vodovo de.) Ker se čuje mnogo neosnovanega zabavljanja in govorjenja zoper Ljubljanski vodovod, bodi večinoma nemškim in nemškutarskim zabavljajem povedano, kako v tem oziru postopajo v toli hvalisanih nemških občinah. V včerajšnjih Dunajskih listih čitamo, da je občinski zastop v Baden-u pri Dunaji na predlog župana Breyerja sklenil, prositi deželni zbor nižjeavstrijski: da se napravi zakon, s katerim se mestni občini Baden daje pravica, da siloma („zwangswise“) zaukaže vsem hišnim posestnikom v območji mesta Baden, da morajo v svoje hiše uvesti in tudi rabiti vodovod, oziroma da se mestu dà pravica, da samo siloma upelje vodovod v vse hiše in v ta namen upotreblja vsa prisilna sredstva. Predlog bil je s 16 proti 9 glasom vsprejet. Da je mestni zastop Ljubljanski kaj tacega ukrenil, to bi bilo krika in vika, ko ga je že sedaj in to neopravičeno — preveč!

(Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredi v soboto dne 14. decembra 1889. leta v dvorani Ljubljanske čitalnice „družinski zabavni večer“, pri katerem iz posebne prijaznosti sodeluje kvartet slavnega čitalničnega pevskega zabora in orkester sl. c. in kr. vojaške godbe pešpolka baron Kubn št. 17. pod osobnim vodstvom kapelnika g. J. Nemrave. Vspored: Bicikliška koračnica. Vilhar: Ouverture k operi „Jamska Ivanka“. Pozdrav. Mašek: „Strunam“, pesen, svira godba. Gounod: Fantazija iz opere „Faust“. Mašek: „Lahko noč“, bicikliški čveterospev. Martinak: „Grlica“, polka frang. „Podobe“ kluba slov. biciklistov. Nemrava: „Slovanstvo ve svih spévech“, svira godba. I. Knahl: „Pihaj vetrč“, četverospev, pojo gg. Pribil, Pelan, Štamcar in Dečman. Ipavec: „Domovina“, pesen za krilni rog. „Koplet“, poje g. Gričar s spremlejanjem godbe. Ivanoviči: „La belle Roūmaine“, valček. Ant. Hajdrich: „Mladini“, poje bicikliški zbor. Iv. pl. Zajc: Duet in finale iz opere „Nikola Šubić-Zrinjski“. Strauss: „Naprej“, brzopolka. Pristop imajo samo povabljeni. Začetek

točno ob 8. uri zvečer. Reditelja večeru sta gospoda Milan Leustek in Ivan Ogorec. Prosise, kateri po pomoti ne bi bili prejeli vabila in bi se večera rad udeležili, obrniti se do rediteljev.

(Naša domača slikarica, gospodina Ivana Kobilca) otori v nedeljo dne 15. t. m. v dvorani tukajšnje velike realke (1. nad stropje) razstavo svojih slik. V razstavi bodo sledeče slike: 1. Sv. Bogorodica, 2. Cítrarica, 3. Mamica kavopivka, 4. Holandsko dekle, 5. Skrinja stare matere, 6. Pri vodnjaku, 7. Stara mati in vnukinja, 8—19. Študije, 20—26. Portreti v oljnatih barvah, 27—31. Portreti v suhih barvah. (Slika štev. 1., 2., 3., 4., 5. in 7. so na prodaj.) Razstava bode odprta od 15. do 22. t. m. od 10. ure dopoludne do 4. ure popoludne vsak dan. — Ustoppina 20 kr. (za šolsko mladino 10 kr.) Čisti dohodek namenjen je ljudski in dijaški kuhinji. Gospodinica Kobilca je v slikarskem svetu na jako dobrem glasu in ker nam v tej razstavi kaže hkratu 31 svojih umotvorov, smo si gotovi, da nihče ne zamudi prilike ogledati si razstavo domače umetnice.

(V Trstu) bil je včeraj dr. Bazzoni županom, dr. Luzzatto prvim, dr. Dampieri drugim podpredsednikom izvoljen.

(Duhovniške premembe v Lavantski škofiji:) Gosp. M. Jurkovič, kaplan pri sv. Petru pri Mariboru, imenovan je upraviteljem iste župnije. Premešeni so gg. kaplani: Jos. Sinko iz Št. Jakoba v Slov. gor. kot I. kaplan v Konjice, Josip Mlasko od sv. Miklavža k sv. Jakobu v Slov. goricah; A. Griebe iz Središča k sv. Miklavžu pri Ormoži. Začasno umirovljen je g. Jakob Kočevar, kapelan v Konjicah.

(Hripa.) Ruska družba za higijeno izročila je francoskemu poslaniku v Peterburgu nastopno note: Bolezen v Peterburgu, Moskvi, Kovnu in Sebastopolji je hripa. Začela se je že 1847. l. Bolezen ima značaj hripe in je ob jednem želodčna, možganjska, in mišična (gastrisch, cerebral, muscular). Uzrok je pogosta prememba temperature. Bolezen ne traje nad 8 dni. Umrl še nihče za njo. — Proust je dostavil: Ko bode mrzleje, nehala bode hripa v Parizu.

(Iz Trsta) se nam poroča: Začenši 15. decembra t. l. bode jela vsprejemati c. kr. južna železnica, kolikor bode prostor dopuščal, sveže ribe, moluske in lupinarice, kot bitrovožnino z večernim brzovlakom št. 1 iz Trsta na Dunaj. Voznina se bode računala po 14 kr. kilogram, uštevaje obično varstveno pristojbino. Voznina bode se morala plačevati najmanje za 5 kilogramov skupaj, in ako teža preseza 5 kilogramov, tedaj se bode pošteval tudi del vsacega prihodnjega kilograma za celoto v olajšanje računov. Po tej naredbi bode mogoče zvečer v Trstu razpošljane ribe prihodnjega dne dopoludne v Ljubljani, Gradci in na Dunaji prodajati.

(Okrajni zastop v Šmariji pri Jelšah) izvolil je g. I. Anderluha načelnikom, g. H. Taušiča načelnika namestnikom. Odborniki so gg.: Lepold Fieglmüller, graščak v Žusmu, Fr. Andrinjek, posestnik v Šmariji, Fr. Podgoršek, veleposestnik na Ponikvi, Fr. Detiček, posestnik v Mestinji, M. Senica, posestnik na Ponikvi in I. Kregar, posestnik pri sv. Petru v Medvedovem selu.

(Z Bolškega:) Na poziv v 281. štev. „Slov. Naroda“ pod naslovom „zajčja bolezen“ nazačnam, da je v tukajšnjem celem sodniškem okraji trajala skozi 6 let, od 1882. do incl. 1888. leta ne-pretržno zajčja bolezen tako, da se je bilo bati, da zajčji rod popolnoma zamrje. Akoravno ni povzetnik lova dovolil, da bi se bilo zajce — ruse ne bele — streljalo, bi se bilo vendar lahko reklo: Srečne oči, ki so živega — rusega — zajca videle. Pri raztelešenji mrtvih zajcev, ki so se na polji dobivali, bilo je opazovati popolnoma gnila pluča. Pri pseh, ki so jedli zajčjo mrhovino, se ni opazovalo nasledkov. Letos je menda bolezen ponehala, če se sme iz posamičnega na splošno sklepati, kajti dvojica, ki jo je bil svinčeni poper dohitel, je bila dobro rejena in popolnoma zdrava, o poginjenih pa ni bilo nikjer slišati.

Nimrod.

(Iz Cerkljan na Gorenjskem) piše nam mlad gospod lovec: Ustreza Vašej želji nazačnam, da v našem lovišči doslej še ni nikake bolezni. Pri nas poginjajo zajci le za — svincem.

(Iz Kirovč na Notranjskem) nam piše g. Ivan Valenčič, mlinar in posestnik: Dne 21. novembra zvečer ob 8. uri bil je pri meni bud požar. Pogorela mi je hiša, to je strešje in v štirih sobah,

kar je zgorljivega in drugo pohištvo. Na pomoč so prihiteli: prvi g. B. Petrič, vodja železniške postaje Kirovčke, potem sosedje iz Kirovč, Prema, Janeževga Brda in Bitinja. Vsi so se mnogo trudili in premočeni do kože veliko mraza užili, ker je mrzel sever močno pihal. Srčna hvala vsem, kakor tudi gg. žandarjem, Alijančcu in Šolarju iz Ilirske Bistrike, ki sta vso noč stražila, in pa Graški vzajemni zavarovalnici, ki mi je škodo hitro povrnila.

(Nova pošta) otori se dne 16. t. m. v Trnovem pri Gorici. Imela bode na teden štirikratno zvezo s Solkanom.

(„Dolenjsko pevsko društvo“) ima svoj redni občni shod v petek 20. t. m. ob polu 8. uri zvečer v „Narodnem domu“. — Na dnevnem redu so poročila in volitev novega odbora. Na ta shod vabi uljudno častite p. n. članove odbor.

(V Hercegovini) zavladala je beda, kakor v Črnigori. Do 800 stradajočih Nevesinjskih rodbin izselilo se je že iz Hercegovine.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 12. dec. „Novoje Vremja“ dobito je iz Belega grada vest, da srbska oblastva ruskim krošnjarjem sitnosti delajo. List se čudi, da srbski organi tako postopajo in priporoča, da bi se sklenila srbsko-ruska trgovinska pogodba.

Berolin 12. decembra. Hripa pojavila se je že tudi v vojašnicah.

Monakovo 12. decembra. V tukajšnji topničarski vojašnici pričela se je hripa. Vojaške so prenestili.

Razne vesti.

* (Princ Waleski) boleha za neko bolezni na obistih in kraljevi rodbini so že v skrbih zaradi zdravja njegovega.

* (Novi primorski pot v Opatijo.) Piše se nam iz Opatije dne 11. t. m.: Te dni otori se tukaj pot, kakeršne ni ob obrežji naše države. Počenši pri pristanišči v Voloski, drži večkrat usekanata v skalovje, prav ob morji, katero meče svoje pene prav do njega, kadar je burno, v znani veliki park, od tod pa proti Iki. Pot je dolga kake štiri kilometre. Ker se vije ob zelenih vrtovih po skalah, je že nje jako lep razgled. Na jednej strani vidi se na morje, na drugej vedno zelenje. Ker morska voda daje nekoliko gorkote in varuje proti mrazu, ima mnogo rastlin ob tem potu še zeleno listje, ko so ga drugje že izgubile. Če se sprehajaš po tem potu, ne moreš niti misliti, da je po zimi, temveč zd se ti, da se začenja pomlad.

* (Pomnoženje poljske artillerije francoske.) Po zakonu z dne 15. julija t. l., ki prirejuje ustanovitev nove (dvanašt) baterije pri vsakem regimentu bojne artillerije, je francoska bojna artillerija pridobila devetnajst baterij, ki so že osnovane in tudi popolnoma oborožene.

* (Strajk.) V jednem prvih industrijskih mest v Nemčiji, v Kamenici na Saksonskem, ustanovilo je 1500 delavcev v barbarijah delo, zahtevajoč povišanje plače za 33 1/3 %. Jedva 10% delavcev je ostalo še pri delu.

* (Strašen dogodek.) Iz Nizze se poroča, da je ondu italijanska rodbina obstoječa iz šestih osob, očeta vdovca, tete vdove in štirih otrok nakrat zbolela, ko je popila kavo. Najstarši sedemletni sin, mala hčka in teta umrli so v bolnici. Prvi je izjavil na smrtni postelji, da je teta, ki ga je sovražila in mu večkrat s smrtnjo pretila, bila nekaj na skrivnem dela v časo njegovo. On je to opazil, in kavo njemu namenjeno zopet v lonec zlit, iz katerega še drugim nesko bili dali kave. Tako je teta šest ljudij otrovala in sama prva za otrovanjem umrla. Oče in dva otroka bodo, kakor se kaže, ozdravili.

* (Kolera v Aziji.) Kolera se je pojavila zadnji čas v Bagdadu, Bassri, Bašriji in Mohameri. Bati se je, da jo mohamedanski romarji, katerih je letos nad 40.000 romalo v Kerbelo in se kmalu sedaj vrnejo v domovino, zaneso v Evropo.

* (Severnoameriška vadna eskadra.) Severnoameriške Zjednjene države si zadnji čas tako prizadevajo, da zboljšajo mornarico svojo, katero so tako zanemarili, od kar je bila velika državljanska vojna. Sedaj hočejo odposlati vadno eskadro v Evropo. Tej eskadri, ki bode obiskala večja evropska pristanišča in bode štela pet vojnih ladij, bode povelenik kontreadmiral Walker. Evropa bode torej v kratkem videla ameriške oklopnice, narejene po najnovejši sistemi. Američani pa hočejo tudi zgraditi velik nov pomorski arzenal v Port Orchard. Za opazovanje polnega solnčnega mračka, ki bode dne 22. t. m. odpolnili so ekspedicijo v St. Pavel di Loanda. Ta ekspedicija bode precej od obrežja, kjer je podnebje že zdravejše, osnova vse postaj, katere bodo stražili oddelki pomorske infanterije. Srečna država, v katerej finančnemu ministru ni treba beliti glave, kje bode vzel denar za vsa ta podjetja.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 11. decembra.
V Brnu: 51, 28, 3, 29, 50.

T u j e i :

12. decembra.

Pri **Maliči**: Frisch, Kupaček, Fischer, Herbing, Löwenstein, Fischer, Wezel z Dunaja. — Pezibislavosky iz Bubanca. — Szabo iz Budimpešte. — Ditrich iz Draždan. — Filip iz Dombovara, — Plantan iz Radovljice.

Pri **avstrijskem cesarju**: Schubitz iz Krškega a. — Grütter iz Gradca. — Stock iz Novega Tičina. — Berger iz Grada.

Pri **Bavarskem dvoru**: Röthel, Loy iz Kočevja. — Mauser iz Gleichenberga. — Klun iz Lienfelda. — Krauland iz Bregenca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Rucija, Poliac, Noschini iz Trsta. — Strel iz Gradca. — Kraje iz Grahovega. — Lavrenčič iz Soderšice. — Brema iz Nizze.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

11. decembra: Marija Vidic, gostija, 70 let, za stastijo. — Gregor Grošelj, delavec, 28 let, za plučno tuberkulozo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Močrna v mm.
dec. 7. zjutraj	732.2 mm.	16°C	sl. svz.	obl.	150 mm.	
12. 2. popol.	732.9 mm.	32°C	sl. szh.	obl.		
9. zvečer	735.7 mm.	24°C	sl. szh.	obl.	dežja.	

Srednja temperatura 24°C, za 32°C nad normalom.

Dunajska borza

dné 13. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 85.80	—	gld. 85.85
Srebrna renta	86.25	—	86.25
Zlata renta	107.85	—	107.85
5% marčna renta	100.65	—	100.80
Akcije narodne banke	920.—	—	920.—
Kreditne akcije	317.75	—	317.—
London	117.55	—	117.50
srebro	—	—	—
Napol.	9.34	—	9.33/4
C. kr. cekini	5.58	—	5.58
Nemške marke	57.70	—	57.70
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	132 gld.	30 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	173	—
Ogerska zlata renta 4%	—	100	75
Ogerska papirna renta 5%	—	97	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	25
Rudolfove srečke	10	20	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	146	70
Rammway-društ. velj 170 gld. a v.	—	—	—

Razpis ustanov.

Povodom praznovanja štiridesetletnice vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Josipa I. ustanovila je **trgovska in obrtniška zbornica**

8 ustanov po 25 gld. za one-mogle obrtnike

vojvodine Kranjske. Te ustanove so s tem za leto 1889. razpisane. Prošnje naj se podpisani zbornici

do 26. dne decembra t. l.

pošlejo, priloži naj se jim pa od župnijskega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj bil obrtnik, da zdaj zarad onemogočnosti ne more več delati in da je ubog. (1023—1)

V Ljubljani, dne 12. decembra 1889.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljáni

so izšle in se dobivajo **po znižani ceni** sledeče knjige:

Otcí in sinovi.

Roman. Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 357 stranij. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Undina.

Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 stranij. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilénski brodnik.

Spisal Emile Souvestre, prevel Muhoder. — Ml. 8°, 82 stranij. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 95 stranij. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 stranij. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pôl. Cena 15 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata **po znižani ceni** še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografija, spisal dr. Ribic. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešeren ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telecja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribic. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

OPOMBA: „Trije javni govor“ so razprodani.

Ukrajinske dume.

Češki spisal E. Jelínek. Poslovenil Podvidovski. Mala 8°, 84 stranij. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kriščnik. — Ml. 8°, 198 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 stranij. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjanik.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoij, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 stranij. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

No v.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mlôdrh. — Ml. 8°, 32 pôl. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 stranij. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Kdor želi kaj podariti za Božič

otrokom, damam, gospodom, zahteva naj **ilustrovani božični seznam**, ki se mu takoj pošije franko. (1011-5)

J. NEFF, Praga, Graben 39.

St. 1002.

(1006-3)

Natečaj.

S početkom leta 1890 vsprejmeta se v službo

dva občinska redarja

z letno plačo 360 gld., prostim stanovanjem v občinski hiši in službeno uniformo.

Prosilci, kateri so zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, uvože naj prošnje z dokazi sposobnosti pri podpisanim županstvu do 25. t. m.

Dosluženi vojaki in žandarji, kateri so se z jednacimi posli že pečali imajo prednost.

Zupanstvo občine Postojina.

dné 6. decembra 1889.

F. Vičič.

Cvet proti protinu po dr. Maliči.

1 steklenica z navodilom za rabo samo 50 kr., 1 dvanajstoric 4 gld. 50 kr. Velečastiti gospod lekarničar pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Ni ga boljšega zdravila proti protinu, trganju po udih itd., kot je Vaš sloveči cvet proti protinu po dr. Maliči. O tem sem se s sledenim dogodnjem preveril. Moj ljubi oči trpel je močno za protinom v desnej nogi, tako da je bilo strašno počutje. Slušati ga, kako je zdihal. Poslal sem po steklenico Vašega slovečega cvetu proti protinu. Čas zdel se nam je neizrečeno dolg, dokler nesmo dobili stekleničice. Tako po prvej rabi so bolečine znatno pojenjale. Po rabi nekaterih steklenic bil je moj oče v osmih dneh popolnoma zdrav. — S svojim popolnim in najboljšim prepršanjem pravim, da ni boljšega sredstva proti protinskim bolečinam, nego Vaš izvrstni in gotovo uplivajoči svet proti protinu po dr. Maliči. (1016-1) Ivan Galović-Peristé.

Berseč (Hrvatsko), meseca marca 1889.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpoljila.

Dr. Friderik Lengiel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamтивka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitevja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer žljivo obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan nezutne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podekuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred 1.50.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji. (179-19)

Št. 5890.

Oznanilo.

Dne 9. januvarja 1890 ob 10. uri dopoludne vršila se boda v hiši št. 56 v Kranji prodaja v zapuščino Marije Berčič spadajočega, neobremenjenega, na 1900 gld. cenjenega posestva vlož. št. 68 kat. občine Kranj s hišo št. 56 v Kranji